

Sorghumteelt steeds kansrijker

Sorghum is een relatief onbekend gewas in Nederland. Het is interessant voor telers, omdat er verschillende afzetmarkten zijn in de circulaire economie. Bijvoorbeeld sorghumpluimen als bijsteek voor de Flora Holland bloemen, glutenvrij graan voor mout of als meel grondstof en biomassa voor industriële toepassingen. Het is bovenal een duurzaam gewas dat zorgt voor verbetering van de bodemkwaliteit. Een grootschaligere pilot wordt daarom nu uitgevoerd in met medewerking van ASR.

Sorghum, een van oorsprong tropisch gewas is, door veredeling en selectie geschikt gemaakt voor o.a. teelten in Nederland. Het lijkt qua groeiwijze veel op mais. De afgelopen jaren is er onder begeleiding van Seedscope op kleinere schaal al succesvol sorghum geteeld. Een eerste verkenning leverde een grosslist van mogelijke verwaardingsmogelijkheden, waarbij in eerste instantie met name de nadruk is gelegd op biomassa en graan voor mout.

Nieuw grootschalig project

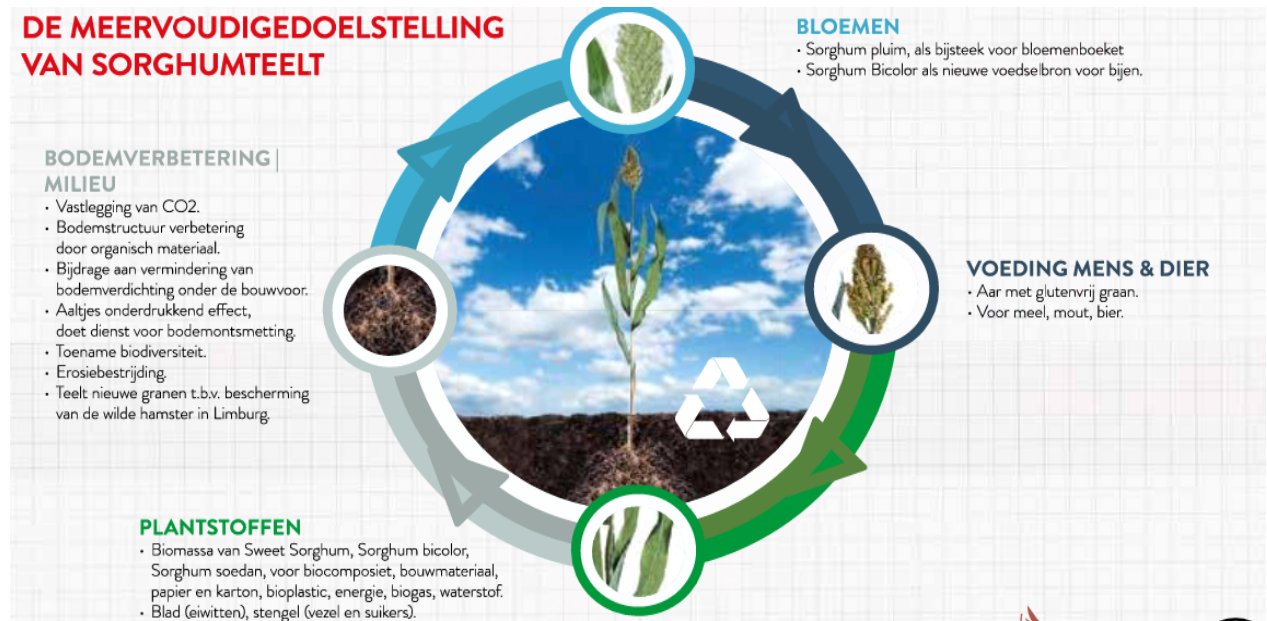
In aansluiting op een aantal onderzoeken en de presentatie van 30 januari 2019 op onze kennisdag draait ASR samen met akkerbouwer Aart Maris en Martijn Stevens een pilot met sorghum als rustgewas en bodemverbeteraar. Eind mei heeft Aart namens het project 21 ha sorghum gezaaid. Oogsten zal naar verwachting in november plaatsvinden. ASR ziet kansen om dit gewas, als onderdeel van een bouwplan, in te zetten als bodemverbeteraar. Het past geheel in de circulaire economie. Om in de toekomst een realistisch verdienmodel te maken, wordt met dit relatief grootschalige project een serieuze verkenning gedaan voor het vermarkten van de bloeiwijzen voor en na de afrijping met als hoofddoel pluimen voor de sierteelt en graan voor meel of mout. Voor de sierteeltmarkt is gekozen voor een bredere rassenkeuze, omdat de rassen in de proeven die in het verleden uitgevoerd zijn niet allemaal sierteeltwaardig genoeg bleken te zijn. In de late zomer worden de pluimen geoogst en in het najaar de overige oogst voor het graan. Het graan is met name interessant omdat het glutenvrij is.

ASR heeft in aansluiting op eerdere sorghum onderzoeken ('15-'16-'17-'18) uitgevoerd in Nederland, besloten om een opschaling in teelt en verwaardig als proef mogelijk te maken. Daarmee is dit het eerste teeltproject op een schaal van 21 hectaren (21 ha sorghum en een strook bloemrijkgrasland om het perceel van ca 1 ha) in Oude Molen. Akkerbouwer Aart Maris verzorgt de teelt en Martijn Stevens van Seedscope Insight begeleidt de verwaardig van de verwachte pluim, graan en biomassa opbrengsten. Ook is er in dit proefjaar om de rand van het perceel een bloemenstrook aangelegd. Met het initiatief wordt bijgedragen aan de opbouw van een coöperatieve grondstofstroom van biomassa voor de circulaire, duurzame en bio-gebaseerde economie. Daarvoor is het Pyrolyse cluster in Moerdijk betrokken bij het projectplan en zijn geïnteresseerde bedrijven op het haventerrein van Moerdijk de eerst beoogde verwaardigpartners voor industriële afzet.

Nieuwe verdienmodellen voor de agrariër

Gericht op meervoudige verdienmodellen en de verwaardig van een bijzonder rotatiegewas, verloopt de introductie van sorghum in een bouwplan beloftevol. ASR verwacht dat dit gewas zowel voor de melkveehouderij als voor de akkerbouw een positieve bijdrage kan leveren aan de inkomsten voor de agrariër én de bodem.

a.s.r. doet het!

Het doel van dit project is:

- A. Pilot afzet naar de bloemisterijketen, in diverse soorten, stadia en lengtes
- B. Voldoende graanproductie van de juiste kalibratie, schoning in voldoende volume om er minimaal een 3-tal proefbrouwsels van te kunnen maken.
- C. Vezelooft van restgewas voor toepassing biobased (suiker raffinage/karton fabricage)
- D. Gasopbrengst bepaling door pyrolyse en de benutting van het residu biochar voor bodemverbetering.

Het project is geslaagd indien de uitkomsten aantonen dat een dergelijke teelt economisch haalbaar is en het een betere opbrengst heeft dan tarwe. Momenteel wordt hier ook met grote belangstelling naar gekeken door universiteiten. Seedscope Insight en partners uit Rotterdam begeleiden en regisseren dit project om een basis te leggen voor een structurele logistieke ketenopzet.

Indien u meer wilt weten over deze pilot neem dan contact op met Martijn Stevens van het projectteam; "Brabants feestje!" onze inzending voor de voedselforum van Voedsel1000 Brabant. Wij informeren u in het najaar over de oogst en verwaarding van dit kansrijke gewas.